

Zangen van hoop

S. Bonn

bron

S. Bonn, *Zangen van hoop*. Maatschappij voor Goede en Goedkope Lectuur, Amsterdam 1919

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/bonn001zang01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

Immortellen

Het Pad

Als rijen militairen gevallen op het veld
zoo liggen de jasmijnen in en op elkaar
heel krachteloos! van bloem en blad ontveld
en naakt. En op het blande zonpad waar

de merelzang nooit zweeg, het goud
is morsig nu; 'n kleiig weeke grond
strengelt in grauwe banen zwart door 't hout,
en 't hout is arm en kaal en menigwerf gewond.

Hier ligt als 'n juweeltje diep in schrijn
zoo menig pas, lieve, van u, begraven,
ik ruik weer geur heerlijk zoete jasmijn!
en lijsterzang krauwen de zwarte raven.

Mijn lief, mijn lief hoe is ons lot verkeerd
Gij zijt een doodend levend in mijn leven
en ik ben, levend, tot uw dood gekeerd
en weet niet of het leven is, wat mij gebleven.

Als donker, donker, donker wordt het pad
dan loop ik wel eens als een kind dat zoekt:
ik weet nauw nog waar gij gingt en trad
met mij: dan loop ik, enkel, als vervloekt
een man, van schande, harden smaad gebogen,
bang voor den nacht het donker en menschen mededogen.

Gij die getuigen kunt!

Gij die getuigen kunt, gij sterren en gij wolken
die mijne makkers zijt in mijnen nacht,
gij werelden die met het aardekolken
meegaat, of andre wereldzonnen macht

tot lichten geeft. Gij dwalers met mij
door de schemeringen van 't stille avondwoud
waar niets meer dan de boomen en uw rei
en ik onder u gaand, als 'n kindje, stil vertrouwd.

En al die boomen als reuzen om mij heen
als groote goede vaders die het kind
beschermen met hun armen tegen kou en wind.

Gij en de Dood die bleeke schim die een
is met mij, steeds, sinds toen, mij gaarne vindt;
doch als 'k mijn armen open schimmend zwindt.

Gij kunt getuigen

Gij kunt getuigen, liefste kameraden,
dat ik mijn tijd met jammer heb gedragen
dat 'k krimpde, kreunde, van de stâge plagen
en toch nimmer en nooit het leven heb verraden.

Maar eene smart is mij te zwaar te dragen,
het nieuwe kruis dat 'k tors in enkelheid:
zooals 'n beest zocht ik van kindschen tijd
mijn voedsel en mijn stal, en vond niet, vele dagen.

Nu is de zegen van de Eeuwigheid
die 'k vond in u voor altijd mij genomen
het zoeken, niet om u meer, doet zoo wee!

Gij hebt zoo teeder lieflijk mij geleid
wie volgde u niet, zonne! zonder schromen?
enkel de plagen gaan nu met mij mee.

Op Mei

Een tuil roode bloemen
'n zonstralend agaat
een beker zonliefde
als je leerlijk gelaat.

Leg ik nu in de zon
in de zon van den Mei
en als het kon, lief,
lei mijn hart erbij.

Het klopt in mijn borst
en het doet mij pijn,
wijl het zoo naar u dorst
en niet bij u mag zijn.

De maats en hun vrouw
die keken mij aan,
die begrepen heel gauw
waar ik wilde gaan.

En geen heeft een groet
met den mond gesproken:
in hun oog floerste gloed
en hun woord was gebroken.

Een oud moedertje
boog zich voorover en sprak
'God zegen je, kind,
wat een prachtige tak.'

Toen ben ik geweken
en liet hen staan,
en ben op mijn dag
naar je henengegaan.

Met 'n tuil roode bloemen
als 'n stralend agaat
en weemoed en sterven
in 't oude gelaat.

De bloemen die leg ik
in de zon van den Mei
en als het kon, lief,
lei mijn hart erbij.

Ik hoorde uw stem

Stemmen spraken tot mij,
ik hoorde ze niet,
ik hoorde uw stem
als 'n lied, als 'n lied!

Zooals s'avonds laat
wen de wereld zwijgt
over wateren, stil,
'n boot ver tijgt.

- De wereld is stil
de wereld is donker,
alleen leeft de maan
en wat stargeflonker -

Haar stem is muziek
in de stille ooren,
zoo kan ik maar niet
den uw stemme hooren.

Mijn land ligt zoo ver
en uw stem is zoo zacht,
en geen enkele ster
schijnt mij in mijn nacht.

Aan een stervenden Vriend

Het hoofd ligt nu zoo wit, en zwart
de baard en 't haar op 't witte kussen,
lijk doode ravenvlerken vlekken tusschen
de witte wintervelden. Verward

gaan nu uw woorden uit uw dwazen mond
die wit en blauw is en van schuim betogen,
daar gloedt en brandt iets in uw donkre oogen
dat waanzin is en wanhoop: zij zien rond

en voor zich uit en zien niet. Zoekt gij
de engelen in den hoogen hemel, en vindt ze niet?
ziet gij de sterren als werelden van licht

door zwarte hemelnachten dansen eenen rei?
hoort gij den Zichter met zijn stervenslied
aanruischen en beeft ge? beeft ge... nu voor zijn gezicht?

II Verlangen

Verlangen is een vuur dat niet en dooft,
't is als 'n zwaan klapwiekend, kan niet sterven:
de Dood komt om het hart, in 't jonge hoofd
droomt nog 't verlangen in parelmoeren verven.

Mijn broeder, ons verlangen is sterker dan de wil
de strijd is als 'n bloemknop om 't verlangen
het dunne hulsje houdt 't gloeiend blad gevangen,
dan breekt het uit! en in de zonne stil

bloeit het omhoog! omhoog! Mijn broeder,
uw verlangen overwint de dood, want als
zijn donkere arm zich wringelt om uw hals,
dan is het blank verlang' in u nog levend:

en als gij op zijn vleuglen, door hooge heemlen zwevend,
de engelen zingen hoort uw doods- en hemellied,
staart gij zoekend naar uw lief, hoort en begrijpt hen niet.

De Verloren Moeder (aan Mevr. Berns)

Stil suizlen de zonnen door 't ruim en vragen niet
waarom zij wentlen, 't eeuwig ruim omhoudt hen vast;
stil ruischen de zeeën en eeuwig daalt en wast
haar blank gelaat en eeuwig ruischt haar eeuwig golvenlied.

Stil bloeien de bloesems, de vruchten en worden getast,
de menschen en de volken bloeien, zinken in het niet.
Zooals een tuinder rondgaat en zijn akkers wiedt,
zoo wiedend komt gij, Dood, in aardtuin, en verrast.

En ginds daar schreit een weduw, hier een amper kind
en allen klagen, schreien, allen gij vindt
bereid te volgen u en hare lieve doode.

Maar! 'n oude moeder aan sponde van haar kind
die 't dragen, het verwachten, en 't bloeiend opgaan zint
o bitter! waar haar, arme, 't eerst bereid de zoode.

Ik vrees voor u (voor 'n zwakke ziel)

Ik vrees voor u,
Gij blonde vrouwtje, teeder,
dat als een teeder wicht
 nu ligt
op 't ziekbed neder.

Ik vrees voor u zoozeer:
ik had in tuin een roos
 zoo broos
en fijn van bouw, van kleur zoo teer.

Zij bloeide in de zon
als voor haar moeder kindje,
 een windje
en zij lag! eer ik haar redden kon.

Als ik uw sterrenklare oogen zie
zoo blank en zacht en kinderlijk groot-open,
 beslopen
wordt mijn hart, 'k gedenk de roze die
door 't eerste windje werd in tuin gebroken.

Ik zie de wieken van den stillen dood
rondom uw zachte slapen varen,
 uw oogen staren
voor 't aardse licht zoo groot.

Beeldende liederen

De Vlucht (uit België)

De kloeven en wagens die klekken op steepen,
 het volk dromt weg! het volk vliedt henen,
 de vijand komt! hij komt! hij komt!
 de lucht is vol smook en zijn donder bromt.

Zij die de jaren in sneeuw wit dragen,
 zij verkromd en ontzind in hun ziekten en plagen,
 kleine kleuters als reekens, en kindjes fijn,
 die als aangesmeed om de moeder zijn.

De kloeven en wagens die klekken maar aan
 en scharen aanzeulen en scharen gaan. -
 Wat hun woonstee en hunne nering was,
 't wordt neergeschoten en vermorzeld als glas.

Hun landen, zoo rijk door hun handen gemaakt,
 de bloem en het moes en de vrucht is geraakt:
 als 'n vuil gewas liggen er geschoten
 de krijgers en paarden op veld en in slooten.

De smook is om hen als 'n doodenwa,
 het vuur loeit in gloeien hen achterna,
 't weerkaatst met laaien in hun doodsbanne oogen;
 het pak weegt zoo zwaar en 't wee drukt als togen.

Zij dienden den grond, en zij dienden hun heer
 zij wonnen 'n bete 'n stee, en niet meer;
 nu komt het kanon en het jaagt hen voort
 wijl hun dak wegbrandt en hun veldje versmoort.

En de eeuwige hemel die buigt zoo wijd
 en gloeit rooder rood! ergens verder leit
 'n vlek, 'n dorp en daar is nog vrede,
 'n plek gronds om te rusten en 'n huis tot bede.

Voort! voort mijn kinders, de dood rijdt aan,
ziet daar aan den hemel zijn gloeiende vaan
en gij valt met uw kleenen en lieven bijeene
en bloed is weer meer op uw landstraatsche steenen.

De kloeven, de wagens, die klagen, klagen.
De vaders, de moeders, die bukken en dragen,
het hart is zoo zwaar en de ziel is zoo dood,
de hemel! de hemel! brandt rooder rood!

De Maaister

Sikkel, sikkel rustig, zuster,
zicht de groene zachte staven,
zicht de gouden bonte bloemen,
zicht de pluimen blank en bruin
zicht den heelen bloementuin.

't Koetje, 't kalfje zal 't zoo eten:
Als de wind weer is verzetten
en uit 't koude Noorden waait,
wordt dat melk, 't door u gemaaid'.

Wordt dat melk en rustig zullen
moeders kleine fleschkens vullen;
wordt dat boter en uw pot
krijgt 'n dubbel gouden slot.

Babys worden 't, jonge vaarzen,
gouden munten, sterke laarzen,
en nog menig nuttig iet
dat gij niet in 't aardwol spiedt.

Sikkel, sikkel rustig, zuster.
Bruin zijt gij zooals de pluimen,
blauw uw kleed zooals de hemel
en uw oogen zijn als sterren,
staan vol licht van zon en zeise.

De Venter

Gij oude vader als 'n tronk verwrongen,
de arbeidsjaren kromden uwen rug
zooals 'n veer door last ineengedrongen;
uw haar is wit, uw oog lichtloos, en stug

ziet gij mij aan. De hooge boomen
staan zegenend u, hun hooge armen
naar zonblauwe lucht, er droomen
houtduiven in die zich zonnearmen.

Het breede erf is leeg, de hond
slaat aan, uw laadje tilt ge, wijst
uw waren smeekend, uw mond
wordt lenig wijl ge waren prijst...

...De eerste lenteklokjes die bengelen aan stengel
de eerste narcis duikt haar hoofdje op,
de ram stoeit met zijn vrouwtjes, het gebengel
klinkt tegen 't middagluiden op...

Zooals 'n zieke die zich verder sleept,
zoo neemt ge, vadertje, uw last;
ge deedt of ge niet zaagt, doch kneept
wat in uw dorrige handje werd getast.

De zonne zal vandaag uw makker zijn
en streelen u met gulden handen,
maar morgen zal de hagel met venijn
uw oude wangen, oude handen branden. -

De zon komt wel, de zonne komt wel nader
maar haar lichtschijnen zult gij niet meer zien,
gij sterft in zon, in duister, arme oude vader
uw kinders kinderen die zien, die zien!

Meeuwen

Gij koninklijk gediert,
dat met uw roode pooten
en hermelijnen mantel zwiert
en vaart onder de zon.

Hoe blinkt uw dons, als sneeuw
zoo fijn,
hoe is de glans op 't
hermelijn
als van de zonne zelf.

Gij vaart en scheert
onder blauw 't gewelf
en laat de zachte winden gaan,
en doet de blanke vleugels staan
als blaren van 'n bloeme.

Lijk corpulente vrouwtjes gaat
g' op ijsvloer wiegend, wiegend maat,
en oogt al naar uw heertjes
en naar hun bonte veertjes.

De zonne zegent uw gezicht,
de wind wiegt u te dansen:
op 't water, boomen, kaden à!
zie ik u met uw duizendtal
als witte bloemen kransen.

Gij bloemen van den wintertijd,
gij loopers op het water,
'k vergeet der Noorderwind gebijt
door uw zangend gesnater.

En 'k zing, m'n meeuwken,
maatjes zacht,
om de schoone vederken
van u,
om 't zonneke
dat licht.

Kerstlied

't Kindeke Jezus is ontwaakt,
zie in den stal zijn zonne gloren!
het heil der menschen is geboren
en wordt door Herderen bewaakt.

En waar 't de lichte oogkens slaat
daar worden trekken zacht en lieflijk,
in 't wildst gelaat gaat zacht en dieflijk
een zonneshamp op 't masker haat.

Zie hoe lieflijk het de handjes draait
en 't beest, den stal, en 't hooi betuurt
en teeder 't moederke begluurt
en naar haar witte borste graait.

Het sprookje van het Kindeke,
het kribbekindje in den stal;
de klokken luiden nu en al
zingzangen deint op 't windeke.

De witte sneeuw ligt rein en fijn
en duizend starren in den hemel
in diamant en goud-gewemel
zien al de kindjes, kindjes, klein,

zonder 'n kribbe zonder stal
en zachte wade die hen dekt;
haar fijne schijn blijft onbevlekt
zij weten dat eens klinken zal

de zang van menschen blij en vrij
waar kinderkens zullen als bloemen zijn
in dauw en warmen zonneshijn;
zonder armoe zonder hoovaardij.

De witte sneeuw ligt rein en fijn
en 't klokgezag zingt aan! zingt aan!
de witte boomen droomend staan,
de einder schimt in zachten schijn.

De Visscher

Hoog stond de avond aan den hemel,
de zee lag machtig uitgespreid,
ròse begloord, juweel beleid
aan duinvoet, rood fluweelen schemel.

De visscher uit de haven voer,
een mugje op het wijde vlak,
een arm klein scheepje oud en wrak
verweerd aan vin en roer.

En in den mast en aan den boeg
daar twinkelde 'n doffig lichtje
als 'n traan in moederoud gezichtje
dat jaren leed en 't nimmer kloeg.

De visscher als een moede man,
die 't want nu voor het laatste legt,
had zijn 'Onze Vader' stil gezegd
en lei zijn hoofd en rustte dan.

De waatren ruischen, ruischen zacht,
de binten, 't wantje, kraken even;
er is geen leefgerucht, geen leven
dan 't twinkellichtje, wijd in nacht.

De Zwervers

Zij hadden beiden zon op 't hoofd
en op de magere gezichten,
en in de oogen wonderlichten
en zorg was om hun mond gedooft.

De koelte ruischte om hun slapen
de zee die neurde aan hun voet
zij rustten saam, en 't licht was zoet,
de arme godverlaten knapen.

Zij lagen zooals menschen liggen
die nimmer kenden zorg om brood
rustig bijeen, en recht en groot
was nu hun lijf in 't nederliggen.

Als straks de zon zal zijn gegaan
haar zegen van hun hoofden neemt,
ontwaken zij, weer stil en vreemd
hun donkre oogen zullen staan.

Dan ligt de wereld wijd en ruim
maar nergens is hun stille stede,
dan gaan zij met de paden mede
naar die haar bochtge gril en luim.

En ergens, ver, is weer een steen
waar zij, in lompen die hen dekken
zich parig zullen nederstrekken
tot morgenlicht hen weer drijft heen.

Gij kinders die door 't leven dwaalt
en nergens hebt uw stee of woning
geboren als 'n Prins of Koning
en teren moet op wegenvalt.

Gaat met mijn zegen om uw hoofden
en met mijn deernis om uw leên:
de zon gaat weg, de dag is heen
en 't goud wordt blind dat 't zien gedoogde.

Maar 't stille goud van nieuwen dag
zal nog om uwe slapen gloren,
ik kan het morgenruischen hooren,
ik zie de nevels ijl en rag.

En elke mensch heeft weer zijn nest,
gelijk de arenden in steenen
gelijk de vogelen in teenen,
de dronk en bete die hem lescht.

En elke man en elke vrouw
heeft weer 'n stee tot lachen, schreien,
tot droomen en zich nedervlijen,
'n wijk bij jammeren en rouw.

De Bonte Twee

Het zonnetje, zonnetje scheen op hen
op den zwarten haan, de witte hen
zij waren 'n paartje en vrijden.

Het haantje sloeg zijn pennen uit
en stapte heurig naast zijn bruid;
hij in het zwart, zij in het wit,
zij glansden als ivoor en git.

Mijnheer die liet zijn rooden baard
met ellek pasje dansen;
zij, naar verliefden hennenaard
zag al maar naar zijn glansen.

Hij zei: 'Potdikme, kijk zoo niet
ik ben altijd mooi geweest'
zij zei: 'Als ik even naar je zie
dan snauw jij, leelijk beest'.

Toen gingen zij weer goudbezond
en zochten saam 'n zaadje,
maar toen de hen 't alleenig vond
pikte hij haar in haar baadje.

'Gemeene nijdas, jij! jij kat!
kun jij niet portie vragen?
hoevaak dat ik om 'n deeltje bad
heb ik jou dan geslagen?!'

De hen die at het graantje op
en zocht weer naar 'n ander:
hij zong 'kuku!' langsheen haar kop
zij gingen weer met elkander.

En toen de hen weer naar hem keek
toen gaf hij haar 'n zoentje,
het hennetje haar hart werd week,
zij kakelde 'mijn hoentje'!

Wel twintig hennen kwamen aan
en vroegen hem geleide
hij liet hen voor 'n oortje staan,
zij bleven met hun beiden.

Zij bleven saam de bonte twee
en wandelden met beiden
- al liep de heele ren ook mee -
en keven wat en vrijden.

Het Water des Verderfs

Dit is het water des verderfs, 't omspoelt
de wijde, wijde stad met ruischen-zingen
bij morgen en bij avond, en al de huizenringen
Staan blinkend erin weder. Als stormwind joelt

dan brult het donkre water wild, de golven klimmen
torens, als kudden vale dieren
vallen dan weer omlaag, uiteen; dan gieren
afgronden open die heldiep schimmen.

Als zonne schijnt dan wiegt 'n fijne glans
en rimpelblinkt 't wijde water over, zachtkens,
als stille gloren van broze kinderlachkens
en murmelzingt de rieten halmenkrans.

Dan klagen stille stemmen door de rieten staven
en 't is of kinders, ver aan 't schreien zijn;
het is of vrouwen klagen kermend om haar pijn,
het is of mannen kermen, hol, uit diepe graven.

Het water des verderfs dat droeg hen allen,
de vrouwen om haar min het leven latend,
de mannen om hun rampen 't leven hatend,
de kinders, welke moeders angstbevend lieten vallen.

En als 'n teere voedster wiegt het hen nu stille
omhoog, omlaag, 'n wiegend sluimerlied,
de golven neuren, de zonne glanst en giet
haar goud in armen, die strekkend naar haar willen.

Dit is het water om de groote stad,
het altijd woelend, altijd kokend water,
dat nacht en dag verdooft met zijn geklater
de lijven en de zielen, die het nieuw omvat.

Vloek niet de Zon!

Vloek niet, o vloek niet de zon,
m'n broer, die zoo zwaar draagt uw last,
touwen en lijnen zijn om u getast,
hoog glijdt de boot in de zon.

Rafel van kleed hangt naar neer van uw borst,
uw oogen en slapen zijn wild omvloten,
maar de haat, de haat uw oog ontschoten
vloekt de zon, vloekt de zon op uw borst.

Bittere man die nu bukkend gaat,
Aarde en Hemel zingen een lied,
gij bukt en gij hijgt ende ziet het niet,
de zonhaat snijdt door uw gelaat.

De Hel die de aard is, is door u betreden;
eerier arme schoot was het die u droeg,
'n arme vrouwe die 't eerst tot u loech,
daarom buk en hijg en heb vrede.

Daarom buk en hijg tot uw adem glijdt mee
met de adem des Hemels, het aadmen der zee:
dan zal uw kind weer de trekker zijn.
en vloeken der zonne doorlaaienden schijn.

Zonne die heerlijk en licht maakt de Heemlen,
zonne die 't bloed door ons aren doet weemlen,
zonne behoedster, beschermster, bewaakster,
zonne al-lichtende levenmaakster,
zonne die baart wat de wereld àl ziet, -
genadig zij hem ende belg u niet
om den smaad om den smaad van zijn mond,
gezegend heerlijke zon.

De Boom

Aan het oude grauwe erf
staat de hoge groene boom,
blinkend in zijn groene verf
met zijn bloemkroon blank als room.

Oude huizen staan geduldig,
met de oogen dichtgetast
stom en scheef en verve ruldrieg
stukgefallen en gelascht.

Oude stijlen, oude pannen,
oude prullen schots en krom
liggen, roestig en gebroken
erf en plaats en boomvoet om.

'n Schuitje, zwarter dan het water
waar het op en neder gaat
gromt met zwarte waterklater
'n kettingzang, in eendre maat.

En de boom staat maar te bloeien
en 'n heerlijk zonnefeest
komt haar bloemenhoofd bevoeien
bloem en blad en tak, om 't meest.

Oude huizen, oude prullen,
arm, verlaten, dof en moede,
zien als liên die sterven zullen
naar de bloemkroon, bloemenroeden.

En het oude schuitje klaagt maar
aan haar ketting kermend zacht,
en het water, weenend, draagt haar
spiegling naar omlaag, tot nacht.

De Vlierstruik

Bloeit 'n vlierstruik aan de poorte,
 vlierstruik blank van witte bloemen,
 vlierstruik groen van zachte blaren,
 vlierstruik geurend zoeten geur.

En 'n vlierstruik staat daarneven
 vlierstruik die van bloemen blank is
 bloem en glansgroen blad omgeven;
 struiken rijen ris aan ris.

Kleine vensters heeft de huizing,
 kleine vensters, zwarte staven;
 prikkels achter dikke kruising,
 vensters lijken zwarte graven.

En de zonne brandt zoo heerlijk
 en de dansebijtjes zoemen,
 de kapellen blank en veerlijk.
 dansen om de scheuten bloemen. -

Uit den hoogen schoorsteen kolken
 dunne wolkjes naar omhoog,
 koppen, lijven, op de wolken,
 duizend angstig sperrende oogen!

Duizend oogen, die verbleeken,
 maar die in hun ijlen schijn
 waanzin-glinstren, redding-smeeken,
 zwijmen in 'n doodsche pijn.

Bloeit 'n vlierstruik aan de poorte:
 boven kringt 'n zwarte rave
 door der witte bloemen gloorte
 staan de dikke zwarte staven.

De Zwarte Klok

In donkren toren hangt de zwarte klok
en luidt. En elken keer dat trok
'n windvlaag langs haar oude wangen
ging 'n fijne klepel aan het zingezangen
en luide zachtkens! zachtkens! zacht
bij dagelicht en fluisterstillen nacht.

De Toren is zoo donker, donker stil
de klok: 'n duivevlerk erlangs geril
van klanken maakt. Beneê, de popels luistren
naar haar op, de kruinen fluistren
na haar zingezang; zij zingt zoo zacht,
bij dagelicht en luisterstillen nacht.

De vogels in de boomen slapen niet
als zij uitzingt haar zingezangend lied
maar luistren als de rozen, stille toe,
de rozen stille wachtend op haar wiegeroe:
de hof wordt donker, licht weer, nieuw weer nacht
doodstil en roerelools het zingezang hij wacht.

Daar vaart 'n wind langs donkren klokkenwand!
daar wordt haar stem gewekt door menschenhand,
'n donkre wagen rijdt den hof voorbij,
gebukte menschen volgen in 'n rij;
weer wordt de klepel stil en wiegelwacht
de lichte dag, de fluisterstille nacht.

Het Seinhuis

Veel stalen armen blinken, in het licht
door 't kleine venster binnen, hoog gericht,
en laag en rechts en links en om,
en elk draagt, wit, 'n cijfer in de som.

De wachter slaapt, 'n stillen slaap, voor lang,
hij hoort de seinklok niet, niet het gezang
van vele helle en zachte waarschuwklokken
waaraan van verre stalen armen trokken.

Hij bukt over en slaapt, het moede hoofd is wit,
en op het seinbord waar hij over zit
vallen de cijfers weg als loovers uit 'n boom
zacht even aangeraakt door windgedoom.

Hij ligt en slaapt, 'n trein rent wild voorbij,
zij heeft 'n sluier om als witte zij,
zij heeft 'n lange sleep zooals 'n bruid,
zij zingt den wachter toe en roept en fluit.

De klokken klinken, klinken luider op,
de stalen armen vallen, rijzen op!
de cijfers tikken, vallen stil beneê
zooals geschoten vogel plempt in zee.

Daar raast een trein. Zij heeft 'n ronde vaan,
zij heeft de roode oogen als twee vlammen aan,
zij vliegt zoo haastig naar den fellen dood
haar adem is als vuur, zoo rood.

De roode avond komt! De stalen armen gloeien
rood, 'n schijn van bloed is stil aan 't bloeien
in 't klein vertrek waar al de klokken tingen! tingen!
de wachter slaapt!... de klokken luider zingen.

Zandschippers

In 't donkre schipje
wroeten de paren,
de vader en moeder
het kind met kind
de bruine wroeters
die 't zand vervaren
die drijven met water
en wind.

En waar zij komen
werpen hun armen
met klekkende schokken
het zand omhoog:
een vel om wat beenen
een maag en wat darmen
een dof, gebroken en
hooploos oog.

In 't ruimpje
als een doodenkot
daar bukken zij samen
als regen giert,
een lampje schijnt er,
de lucht is er rot
en vocht is er veel
en afzichtlijk gediert.

In 't donkre ruimpje
sterven er velen
- die niet in het donkere
water vergaan -
zij eten, slapen,
vechten en telen
hun leven is vroeg
heel vroeg gedaan.

Dan komt het zand
het gele, droge,
en plompt met schokken
over hen henen:
dan is 't voor 't eerst
dat ze rusten mogen
en hongrangsten
niet schrenen.

Het Meisje van de Melk

De roode armen zwaaiden
de roode armen zwaaiden
de emmer schokte mee.

De leerpantoffels klekten neer
sprongen omhoog en daalden weer,
't grauw rokje plooidde ree.

Als 'n ranke lelie uit zijn blad
tot 'n rijpend, zonnewonder spat
wat zij uit heup gerezen.

Haar haar kon van den zonneshijn
haar vel van bronsgebruind satijn
haar oog van sterlicht wezen.

De blauwe emmer danste, glom,
aan 't wit voorschot, dat vleugelde om
tot 'n witten windekelk.

De schoven zagen 't meisje gaan
en bleven goud te glanzen staan
naar 't meisje van de melk.

De zon die wou haar ook wel zien
die liet zijn gouden scheuten vliên
rondom het strakke jakje.

In 't kuiltje dat daar openlag
daar kittelde hij 'n goedendag,
lei er 'n gouden plakje.

Rondom haar was het licht in 't wijd
als 'n gouden wade uitgespreid
lag sprankelend te schijnen

en waar haar hoge rankte ging
daar was een schitterfonkeling
van gouden lichtfestijnen.

De roode mond die trok zich dicht,
'n wijnroodstreep in 't brons gezicht,
de sterrenogen schenen.

De roode armen zwaaiden
de slanke armen even draaiden
in 't dragend overlennen.

Voor 't kind

De Zon

Ik lofprijs u den morgen en den avond,
mijn hart dat smacht naar u bij duister
en heerlijk dankend loof ik uw lichte luister
wanneer die doorbreekt gouden lavend.

De armen in de kotten zien uw schuchtren lach
en lachen, de zusters in de cellen zien uw glans
en glanzen, gekluisterden nog weinig brands
van licht gewend, heffen 't hoofd, zeggen 't is dag'.

En in de loopgraaf legt zich de soldaat
hij wiesch zijn handen schoon van bloed
prevelt: 'Toch weer een nieuwe dageraad'.

En al de bloemen, al de vogels, in uw blanken gloed
zij beuren 't hoofd en zingen blijde maat,
en heel de wereld doet uw zeegning goed.

Lurre

Lurre! lurre! lurre!
zuig je moertjes bloed
knel de ronde
roode handjes
knel de stompe rand
voor tandjes
om je moertje
goed.

Lurre, lurre, lurre
zuig je sterk en groot
zuiver bloed in leden
ronde molligheden
en je wangen rood.

Lurre, lurre, lurre
smaakt het melkje goed?
jij zult kindjes krijgen,
zullen hikkend hijgen
als jij wurm nu doet.

Lurre, lurre, lurre
je oogje licht zoo teer,
als roos aan roos, met blaren,
'n donkre tegen klare
lig j'aan moeder neer.

De Jongen lacht

Moeder zal 'n hempje naaien,
laat het wielkje lustig draaien
draaien, draaien, draaien.

Van het geel katoen 'n lapje,
van 'n witte kant 'n hapje,
en de knoopjes van wit been
draaien 't hempje gauw ineen.

Jongen met zijn bloote pootjes
bloote beentjes, bloote kootjes
stapt op 't witte beddewaad
als 'n wonderflink soldaat.

Kijkt de zonne uit den hemel
schaterlacht als brongewemel
stoeit en schatert springt en zingt
dat de kleine kamer klinkt.

Donker scheert vaak langs de ruiten,
honger komt er dikwijls muiten,
maar als 't kleine jongske lacht
vliedt die gansche duivelsmacht.

Moeder zal 'n hempje naaien,
laat het wielkje lustig draaien
draaien, draaien, draaien.

Nu klimmen

Nu klimmen de zangen der nacht;
als 'n reus zal ik over je waken,
je dekentje mollig en zacht
aan je schoortje en oortjes dichtmaken.

En wiegen je als je zoetkens kraait
en met de kleine armpjes draait
en kussen je als je zoetjes lacht
en je vleien tot slapen 'goenacht'.

Moedertjes zijn als kleertjes zijn
om 't kindeke te verwarmen,
zij dekken 't zacht, zij houden het rein
in de lieve moederarmen.

Dat wiegt niet, dat wiegt niet
op aarde geen schepsel of iet
het kindekindkindje zoo teer
zóó oogenglanslachend zoo zeer.

Nu klimmen de zangen der nacht;
als 'n reus zal ik over je waken,
je dekentje mollig en zacht
bij je schoortje en oortje dichtmaken.

Je moeke is heen en die kan het niet doen,
die is nu wat zeeën en hemelen zijn
en zonnen, rondwentlend in eeuwigen schijn,
in bloemen, en 't eeuwige groen.

'n Vader zingt

Zegen die door mijn harte trekt,
zegen die straalt in mijn ziel,
zegen die 't bloed mij tot zingen wekt,
zegen die mij toeviel.

Knaap van mijn hart en het harte mijn
knaap, die mijn troost en mijn droom mocht zijn,
zie ik je wankelend wezen aan
weet ik niet of ik moet schreien gaan;
knaap van mijn ziel en mijn ziel.

Buiten, daar dondert het wilde kanon,
buiten spuit modder en bloed naar de zon,
buiten daar stijgen en vallen weer neder
mensen en huizen, geblazen als veder.

Dood doen de mensen elkander aan,
vaders die vaders vermoorden gaan!
en kinders die zullen verloren zijn
wie is er dan vader zoo'n kindekijn?

Buiten daar zilvert nu blinkend de maan,
Bleek pinkelen verre wat sterretjes aan,
Bleek liggen de dooden in modder en stof,
verbrand is het land en tot puin is de hof.

Hoe ijzig is 't buiten en ijzig mijn hart,
mijn ziel is zoo donker, zoo bang, zoo verward;
ik wil 't al niet zien, niet hooren! niet weten!
'k en kan 't geen adem, geen adem vergeten.

Rustig cadanst nu jou adem 'n wijsje,
je murmelt, je zingelt, je lachelt 'n reisje,
wijd liggen je krullen op 't blankwitte waad
omhenen je droomend zachtlijinig gelaat.

Morgen dan sta ik daarbuiten in 't vuur,
morgen dan buldert met velen mijn uur,
morgen ben ik ook als zij die daar liggen
verstijfd en bebloed, en geen weken of wiggen.

Wat zul je dan kijken!? wat zal je dan doen?
met niemand, geen iemand te avond of noen. -
Scheurt daar het vuur niet met daavrenden slag
makend van hemel een vlammden dag.

Zij vallen! zij vallen en keeren niet weer,
zij vallen bij tallen zoo, iederen keer; -
ik hoor hun zacht reutlen en doodsuchten niet,
het dondert! het davert! het bulderend lied! -

Knaap van mijn hart en het harte mijn,
knaap die mijn troost en mijn droom mocht zijn,
zie ik je wankelend wezen aan
weet ik niet of ik mag schreien gaan;
knaap van mijn ziël en mijn ziël.

Winter

Ik vrees zoo voor den Winter,
 mijn kind,
 de regen spettert en dolgezind
 blaast fel de wind,
 de wind.

Je zachte kopje is zoo warm
 tegen mijn borst gelegen,
 je lijfje stevig in mijn arm
 draag ik de winden tegen.
 Mijn baard die wappert als 'n vaan
 boven je donker hoofdje,
 de regendruppen vallen, slaan
 zwartvlekken op je sloofje.

Ik hoor je adem, hoor je lach,
 mijn hart dat knijpt van angst bijeen,
 waarheen die weg toch voeren mag?
 waar laat de winter ons getweên.

Hoevele malen, lieve zoon,
 zal ik, mijn schat, je dragen?
 het bed is koud en koud de woon,
 ik hoor je hongerklagen.

De huizen staan zoo droef, zoo zwart,
 zoo armlijk en zoo donker,
 zoo, hartje, beeft mijn zwarte hart
 zoo zonder eenen flonker.

Want 'k vrees! vrees voor den Winter,
 kind,
 de regen spettert en dolgezind
 blaast fel de wind,
 de wind!

Ode aan mijn Zoon

Nu gij mij aanziet
 en ik kus u
 op 't roode roode mondje.

Nu gij mij aanziet
 en ik uw oogjes zie
 uw oogjes als twee
 knikkerkens van licht,
 twee groote zwarte steenen
 glad en bol geslepen
 goud-email beleid,
 twee gouden stralensterren
 drijvend op zwarten hemel,
 die als fluweel is.

Nu gij mij aanziet
 en ik kus u
 en gij kust mij
 en 'k voel uw warmen adem
 op mijn lippen,
 voel ik dat ik u liefheb
 dat ik u liefheb
 liever dan mijzelf.

Zooals een perelaar een vrucht
 - hij heeft er duizenden en telt
 er geen -
 zoo heb ik u gedragen
 in mijn hoofd,
 'n luttel vruchtje
 ongeteld en ongezien;
 en als de sterren door 't heelal
 zoo zijt gij door mijn leden
 heengegaan
 en 'k wist het niet!

Toen heb ik u gedragen
in mijn lenden
met velen
zooals een groote weide
voorjaars eitjes draagt
en weet het niet.

Toen heb ik u geplant
- 'n gouden zonne was om mij -
zooals 'n tuinder zomers lelietekje
heel klein, onnoozel klein
en tot een lelie, bloeiend, werdt gij
voor mijn oogen.

Daar is de schoot van haar
die u gedragen heeft
als een juweel in zacht-
bekteede doos, door maanden;
gevoed zooals een berg-
stroom beek voedt
altijd gevend de hooge snelle
streaming van haar bloed.

Daar is de ziel waar gij
altijd in hebt geschenen
als in 'n spiegel, beeld,
en het verheugen en de teederheid
glansden erin;
lichtstralende facetten.

Menschen en Moederzielen
gaan en komen
en als uw laatste adem is gegaan
zult gij bij 't zweven opwaarts
in de Aloneindigheid
- die licht en goud en blauw -
'n wolkje zien van verre
naar u stralen.

Dat zal uw Moeder zijn
die op u heeft gewacht
en zich vereenen gaat
met ziel die van haar ziel was.

Dan zal een hooge wind
u nederwaaien
en op een aarde waar weer
mensen zijn,
zult gij de grassen zien
die u eens voedden,
zult gij gewassen zien
u zoo bekend;
en waar men een gebeente
met een naamsteen dekte
ziet gij de bloemen
en de gouden torren.

Dan zal een kindje weer
geboren worden:
en gij, uw moeder en wij allen
die, als een veertje zwevend
in zonnwind,
rondgaan als op vleuglen
door 't heelal
zullen het krijten wachten
en leven gaan in 't weeke lijfje
zooals 'n goudvisch
in een zandspelonkje
tijdelijk en veilig.

Daar zal een boom worden
en een bloem:
een koe zal krijten
en het kalf zal komen:
wij zijn er, geven 't jonge vaars
geluid,

en doen 't boomzaadje
tot een ceder zwellen.

Wij zijn er niet,
d'oneindge ruimte is er,
wij zijn er niet,
het eeuwig leven is er:
worden gewenteld, wentlen,
zoals 'n stofje
in een wervelstorm
zoals 'n ster
in den eindeloozen hemel.
Als kleine lichtjes, zweven
menschenzielen
worden gedooft en laaien weder op
in iets! in niets!

Zonnen en heemlen
mensen en dieren
vogels en visschen
bloemen en planten
bloeien en leven eeuwig.

Nu gij mij aanziet
en ik kus u
en gij, gij kust mij weder,
voel ik uw warmen adem
op mijn lippen
voel ik
dat ik u liefheb
liever dan mijzelf.

Mijn vader en mijn moeder
leeft in u.
U zelf en zij die was en is
en al wat komen zal
oneindig
en heel de machtge wereld.

Want elken adem
geeft u het heelal
zijn dronk,
wordt gij wonderlijk gemaakt, vermaakt,
en wacht nieuw leven
in en om en van u:
gelijk een zaaier koren
gelijk een mensch die God
en niets is.

Verre gezichten

Het werk

Bij dag buig ik gewillig en strijk loon
mijn zwarte hand gedurig in zijn arbeid,
mijn zwarte kop nijgt onder 's meesters hoon
en krimpt; en lacht; en doet naar hem gezeid.

Maar 's avonds op mijn kamer in 't gouden lampelicht
maak ik gedichten zangerig en zacht
en zie niet, dat terwijl heel knokerig en spicht
op hoeken van mijn tafel een wezenke veil lacht.

Het grijze baardje valt op 't borstje, zwart,
zwarte kooloogjes glinstren goud in 't licht,
witte tandrijen blik'ren blank en hard
de grauwe handjes liggen mager, roerloos, dicht.

Zij spotten zoo met spotlichtende oogen:
de Dwaasheid links en rechts de armoe lacht:
en ik blijf naarstig over 't blad gebogen
en maak gedichten zangerig en zacht.

Op de Internationale Mijnwerkersstaking

Het zwarte goud, het zwarte goud
dat wordt nu niet gegraven,
geschoord wordt niet en niet gehouwd
door d'onderaardsche slaven.

De ponnys staan in donkren stal
bij schraalbeleide ruiven,
de rustelooze lift hangt pal
droomt niet van nederstuiven.

De schachten zijn een doodskuil
elk, zoo zwart en zoo verlaten:
wijl stierf van laatste lamp de druil
en de haks slag in de raten.

En boven langs de wereld gaan
de mager-sterke venten,
en lachen 't gouden zonlicht aan
en lucht en bloemenlenten.

En boven langs de wereld gaan
de sleepers, schoorders, hakker
en zien elkanders bleekte aan,
praten elkaars hoofden wakker.

En boven langs de wereld gaan
verbolgen sterke mannen,
wier vuisten klemmend builen gaan,
wier harten kloppend spannen.

Wat loopen blinken en wat staal,
wat monden van kanonnen:
zij lachen! lachen om de praal
der kleurige eskadronnen.

Beeft nu de Meester in zijn huis,
wij jubelen in ons kot,
de Meester voelt zijn hart niet pluis,
wij voelen ons een God!

En als hij straks zijn loopen richt
- de maats zijn wel bedacht, -
want als een toorts is hun gezicht,
als een vuurbrand hun gedacht.

En als hij straks zijn loopen richt,
dat zijn God hem dan behoede!
dan vloedt een wereldsch fel gericht
bijeën, in duizend zwarte vloedden.

Dan stroomden vloedden kerels aan
mager en zwart als zij,
die een wereldstrijd beginnen gaan,
zich stervend vechten vrij! -

Heil! Heil mijn zwarte makkers nu,
gij mager-kloeke venten,
de wereld wordt zoo straks van u
met al haar bloemenlenten.

Dan wordt het zwarte goud
voor u, voor allen u gegraven,
voor allen ons geschoord, gehouwd,
want vrij werden wij slaven!

De Nieuwe Arbeidersmoeder

De moeder van 't nieuwe stijgend geslacht,
de magere bleeke en toch trotsche vrouw:
zij heeft hare slaafbevrijding bedacht
wat dit haar en haar kinders wel brengen zou.

Uit haar vale en moede oogen trok
de deemoed en armoed en zieklijkheid:
die stralen nu goud als 'n zonnevlok
die op een juweel licht te glanzen leit.

En zij, met haar armen om haar kind
denkt: voor u! voor u! is mijn droomen,
wij hebben veel schoons voor ons zelven bezind
in jeugd, voor u mijn kind, moet het komen.

Ik zie reeds den dag dat gij gaat vooraan
- hoe klopt mijn hart en hoe zingt mijn bloed -
dat gij zult als 'n bloem voor uw makkers staan,
als 'n lichtende vaan in den Vrijheidsgloed.

O dat nu mijn oud en nog jeugdig hart
zijn kracht begrijpe, zijn kracht hervind'
en u voedsterd dat gij brekend uw ketens ontwart,
mijn roode roos, mijn knaap, mijn lelie wit, kind.

Meitroost (voor de werklooze A.N.B.-ers) in 1914

'n Zang, 'n zang
 van weergeboorte,
 'n zang die u, uw
 Vrijheid meldt,
 mijn makkers zoo terneer
 gestooten,
 mijn vrouwen, moeders
 zoo ontsteld.

Zie 't hert dat van den berg neerviel
 in 't diep ravijn, staat op, staat op!
 het likt de bloedgeschonnen hiel
 het heft den schrikkensdonkren kop:
 en o zoo goud straalt bergenhoog
 de zon, de zon! en stroomt en glanst
 en bovenheen de donkre toog
 de Alpenbloeme sneeuw wit kranst.

Zoo zing ik u mijn Vrijheidslied,
 mijn makkers arm vandaag en moede,
 gij ziet de hooge zonne niet,
 de bergbloem kunt gij niet bevroeden.
 Maar zooals morgen nieuwe dag
 voor uw doffe oogen op zal blinken
 zooals die weer in 't nachterag
 tot nieuw opluistren zal verzinken; -

Zoo zullen eens uw tuinen bloeien,
 eens, voor der zon volblank gelaat:
 angst zal niet zijn, dagen vergloeien
 zonder misdaadsmet af blakering van haat.
 En uwe kinders zie ik weiden
 tot glansrijk veld, 't zal blinkend zijn!
 Al wat uw donkre oogen schreiden
 zal hun tot bloem, tot vreugde zijn.

Deernis en Vrede breng ik u heden,
'n zacht woord, op mijn dag, uw feest;
'n geur van blijde lieflijkheden
uw donker hart zoozeer verweesd.
Lacht nu door uwe stille tranen,
lacht even tot uw somber hart,
mijn makkers, Hollandsch verteranen,
lacht even heden door uw smart.

'n Zang, u Zang
van weergeboorte,
u Zang die u
uw Vrijheid meldt!
mijn volk gebroken
en verstooten,
tot Heer der Aard
zijt gij gesteld.

Mei 1915

Hier liggen mijn zonen
die 't leven droegen
tot Hekatomben
van dorrend vleesch.

Zij groeven de mijnen,
zij dreven de ploegen,
zij maakten dat wereld
schoonbloeiende rees.

Nu liggen de armen
langs velden en wegen
in drek en vuil
en gaan teniet.

En met hun neergaan
de zangen zwegen,
het wellende zwellende
maatschaplied.

Moeders in sterven
en niet meer klagen
die zijn nu als zaaisel
op aard, overal.

De vrouwen die 't wachten
niet kunnen verdragen
die wachten haar eigen
harer kinderen val.

Nu zijn de banieren,
de roode, genegen,
die trotschten de zon
en het sterkste geweld.

'n Sluier van haten
is nedergezegen
en muren van leugen
tusschen broeders gesteld.

Maar zooals uit de botten
de bloemen komen,
zoo moet uit hun wezen
de wanhoop gaan.

De Heerschers schrapen,
de stoompijpen stoomen,
de menschlavernij
heeft nog lang niet gedaan.

Op! Op! mijn broeders,
uw bloeden en klagen
en honger en weenen
zij 't spoedig gedaan!

Wij zouden de wereld
torsen en dragen:
zouden wij nu verwonnen
in doefenis gaan?

Op! Op! mijn broeders,
het bloed voor uw oogen
wisch 't weenende weg,
en heft op uw gezicht.

Breekt uw lijf, uw hart,
uw ziel in 't pogen
te dempen dit bloedige
broedergericht.

Zij 't laatste keer
dat bloedschroeiende dampen
omdwalmen ons eenig
en schoone feest.

Geheven uit leed
en geheven uit rampen
vervloeken wij dag
ons zoo bitter geweest.

Jean Jaures

Hij die den vrede wilde is in den strijd gevallen,
de kogel van 'n laffen moorder doodde,
zijn vijanden voor 't felle oog te bloode
zonden in nacht een hunner veile vazallen.

En waar de werkers wonen zal de noodroep schallen:
'weet gij, Jean Jaurès is neergeschoten,
de vredemonst is voor altijd gesloten,
wie zal nu schoudren taak die met hem is gevallen?'

Hij was zoo moedig als stormgedreven vuur,
hij was zoo wetend als zonlicht weet,
hij was zoo zuiver als de morgen is.

Wij allen nijgen nu in eigen droefenis:
dat gij gingt, Meester, maakt grooter nog ons leed:
verloornen zijn wij nu nog, meester, door uw stervensuur.

Doodsklok voor August Bebel

Wat drijft nu over wereld op dezen zonnedag
een zware wolk van rouw, als groote zwarte vlag;
August Bebel dood!... daar is geen stad,
geen klein gehucht op 't land, waar niet als heilge schat
met hand, die naam met zachte woorden wordt bestreeld,
geen weedom is in man of vrouwenhart: er veëlt
een teedre klank, een weeke zielsmart bloot
uit mond: 'August Bebel! August Bebel, dood!'

Die naam is kort, maar draagt als klokmetaal
een woud van zangen, een zangluidend verhaal
van eindeloos geklank in korten wand bevangen:
guirlanden hooge trotsche zang er wind te spelen hangen;
'August Bebel' die klank luidt immer voort
de wereld over, en wordt gehoord
nog lang, als volken en geslachten in het leven breken,
heerschers ontluisterd zijn, veel donkre wanen weken.

Nu ligt het ruchtloos roerloos, stille neer
uw grijze hoofd en weet niet meer.
Nu is het zonneklare licht gegaan,
- twee helle toortsen die aan rand van nachtbosch staan -
uw diepe donkre oogen,
zijn gansch van dofheid overtogen.

Uw fijne wijze mond is vast gekluisd;
als uit een krater vuurzuil bruist
zoo ruischte uw welluidend woord;
de lip blijft dicht, uw wiekend woord is voort

getogen als dichte vluchten vogels voor een storm:
uw voorhoofd zacht nu in strakken schedelvorm
- als van een zwaar gordijn de zware vouwen -
mist de diepe plooien om de witte brauwen.

En 't witte haar van baard en hoofd dat leefde
in uw leven, dat met uw oog en lippenzeggen beefde
is als 't verdroogde hooi in heeten zomer, laat,
verdroogd en neergegaan. Niet slaat
de fijngespannen vuist haar rythmische cadansen
neer, hoog en laag en om, bij 't woorden-glanzen.

Wat koude leden zijn nu stijf en strak gestrekt
zoals een doode slang haar wielge leden rekt
in strakke gladde huid, na stervensstrijd;
de vogelvingren zijn haar trippen kwijt
dansen niet meer, als musschen op en af
en rechts en links van haag, maar zijn als houten, straf.

Een leger mannen, vrouwen, volgt uw laatsten gang,
wat harpen en cymbalen klagen droeven zang,
een vlucht van vanen wimpelt in den wind
- maakt straten voor het gouden zonlicht blind. -
Een zwoele geur van kleurge bloemenkransen
zweeft zwoel omhoog naar hooge huizentransen
die dicht met menschen als bij een 's konings lijkgang reien,
veel zachte vrouwen weenen, kindren schreien.

Zoals de bloemen op de volle garven
zoo allerhande kleur en stille varven
dragen de mannen, vrouwen hunne lijfkleedij;
hun stille woord behoort een wereldrij

van volken: en eene donkre klacht trekt hunne monden saam
verduistert 't schijnen van hun oogenraam.

Hij viel zooals een toren in 't ronde branden breekt
wyl 't koninklijke vuur nog uit zijn oogen leekt
en ziet over het heir van stille ommedaken
zoo lief geworden in 't jarenlang bewaken,
de schouders staan nog hoog en stormbereid,
plots brokkelt hij ineen en 't hart, tot afscheid, krijt!
't vuur murmelt nog wat na en murmelt op den grond;
gestort is hij voor goed, voorgoed en zwijgt zijn zangenmond.

Zoo gaat gij, vader, in, in de stille rust;
wie uwer kinders beeft niet, wie sust
zijn hart tot zwijgen? Veel zullen komen, veel
zullen brengen ons 't van Wijsheid hun geworden deel,
maar zooals gij onze harten hadt, o Vader!
hadt gij ze alleen en geene, geene nader.
Wees nog gezegend in uwen stillen nacht
wij waken allen! staan op uwe wacht, slaap zacht!

Mei 1917

Laat ons niet heffen 't hoofd te stout,
 het was zoo diep terneergevaren.
 De Mei! de Mei! dat woord van goud
 dat woord, dat woord dat door de jaren
 onze zielen zette in 'n gloed
 't verweesde harte deê zoo goed.

Laat ons niet heffen 't hoofd te stout,
 wij zijn weer zwak, onz' arme paren
 gaan als wie naar zijne woning schouwt
 door vuur en brand terneergevaren:
 waar was ons huis, ons beetje goed?
 onze woonstee, onze kracht en moed.

Laat ons niet heffen 't hoofd te stout,
 de oogen van de martelaren
 die vielen, herfstblad in het woud,
 gebroken oogen, staren, staren,
 'n damp van brand, 'n damp van bloed
 maakt bitter onzen aâm, als roet.

O, Mei! O Mei! O Mei vervloekt
 met al uw kleur en zangenspielen.
 De leeuwrik zingt, de duif roeroekt,
 één lied kwettert uit duizend kelen,
 maar 'k hoor 'n stem die zwaarder slaat
 'n wolk flardt op het aardgelaat.....

.....De stoet bebloemd en rood bedoekt
 herdenkt zijn duizenden gespielen:
 een hart dat zich tot zang verkloekt
 ziet angstig die doodsgogen, velen,
 en zwijgt weer stil: en 't liedje gaat
 lijk de laatste zucht van maat en maat.

En wijl het kind naar 'n bete zoekt
en moeders 't hongeren verhelen
doch dorren in haar bloed: tjoekt
ver 't kanon, de vlammen telen
'n moord en brand, en gruizel slaat
het mensch en dier en stad en straat.

Laat ons niet heffen 't hoofd te stout,
wat heeft het hart al niet verloren,
de droomen, het millioenvoud
waar zijn zij? waar doen zij zich hooren?
'n stemme hier en daar... ..'n lied,
't koor is verstrooid en ging teniet,
.....'t koor is verstrooid en ging teniet.

Dit is de dag der dagen

Dit is de dag der dagen, hoort
de nieuwe mensch is opgestaan!
het schuw gebroed is gauw gegaan,
zij rooken moord, zij rooken bloed,
doch hadden om te staan geen moed.

Nu klopt de houweelzwaaiende makker
de wijde aarde klekkend wakker!
- de aarde is groot, de aarde is ver,
doch in 't Heelal is 't maar 'n ster; -
hem, gansch 't Heelal zingt tegemoet:
de aard wordt jou, de aard wordt goed.

Klop, klop op Heerschers en op Rijken,
slijmslakken krimpen, torren wijken,
'n roode damp laait smoor en roet,
er leekt 'n rozig roode gloed!
Klop op mijn maat! de aard wordt goed!
houw stevig voort, met moed!

Zooals 'n schare vogels, gaat
naar ieder oord en iedren staat
de weerklank van den houweelslag:
daar de hoofden worden klaar van 't rag
dat er van eeuwen knechtschap hing
ze zien 'n blijde schittering
'n nieuwen dag, hoera! Hoera!
't houweel slaat er achterna:
klop op, mijn maat, klop op met moed
de aard wordt jou, de aard wordt goed.

En duizendtalig vliegt het voort
het hartebrandend blijde woord:
'mijn kind, mijn kind, de aard wordt vrij
van moord en haat en slavernij;

gij zult 'n vrije wereld schouwen,
 het houweel valt! hoort! hoort wij houwen!
 Klop, klop maar, maat, klop, klop met moed,
 de aard wordt ons, de aard wordt goed.

Welzalig wij die in dit uur
 dees gloed van 't loutrend wereldvuur
 op onze harten voelen branden
 en heffen mogen onze handen
 en staren vrij, in 't stralend licht:
 niet 'hoeven dekken 't schuw gezicht
 wijl schuldloos wij aan 't offerfeest
 dat dús de aarde heeft verweesd,
 der aarde kinders heeft doen bloeden
 door angelvlijm en striem van roeden
 dat hun gekerm van pijn nog gaat
 met stervenskreet, en gil om smaad:
 de aarde maakte droef en bang
 'n donkren zwarten Hellegang.

Dit is de dag der Dagen, hoort
 de nieuwe mensch is opgestaan!
 het schuw gebroed is gauw gegaan
 zij stichten moord, verstromden bloed
 en snellen nu! schuw en ontmoed.

Nu klop! houweelzwaaiende makker,
 klop, klop op Aard de kerels wakker
 de Aarde groot, de Aard àl ver
 wordt in 't Heelal de lichtste ster,
 het gansch Heelal omzingt uw moed
 de Aard wordt ons, mijn maat, klop goed!

11/11-1918

Zangen van hoop

Zou ik?

Zou ik de morgenzon niet prijzen:
goud en blank schijnt zij de grijze
nevels van de heemlen heen
en haar goudglans straalt alleen.

Zou ik uwe lach niet prijzen,
gouden, blank, schijnt zij de grijze
nevels van mijn heemlen heen
en haar glansen zie 'k alleen.

Donker was om mij en kommer
als in bosch in 't zwarte lommer
bij grijze trieste bui kan zijn:
enkel leed en wee en pijn.

Nu is alles weer verdwenen!
alle grauwheid is verschenen,
stralen doet gij, zonne mijn,
en ik strale in uwen schijn.

Gij

Gij die zoo rank als alpenbloeme zijt
en roert uw teeder lijf met teer gerengel
gelijk de lichte bloem aan haren stengel
op 't windje wiegedeint en blinkend spreidt.

Gij die zoo blank als zuiver zonlicht zijt
goudstralen stroomend uit 'n lichte lucht
tot aarde is 'n stralend gouden vrucht
onder fluweelenblauw blinkend gebreid.

Gij die zoo teer als blonde jonge morgen
uit stilte schuchter treedt, uit 't zacht verborgen,
en ruischloos nacht maakt dag, wanneer zij schrijdt.

Al nacht en droefheid, 's levens zwarte zorgen
wijken van mij voor stralend lichten morgen
als gij, lieve, mij naart dees zang gewijd.

Ik lig zoo stil

Ik lig zoo stil aan u als kind aan moeder,
mijn doode levend lief, en hoor hoe zacht
het kloppen tikkert van uw zachte hart
en 't bloed hoor 'k ruischen als water zoetkens doet er.

De sterren bloeien langs haar zilvren baan
en blinken met het licht van duizend glanzende oogen,
de heemlen om hen, als heerlijk hooge toogen
van blauw-zwart marmer welvend staan.

Daar is geen lichten en daar is geen vrede
dat ik mij denken kan, lief, zonder u
de uren, dagen, weken, weven om u nu,

en als zij uw niet zijn, zoek ik haar reden.
Mag zoo mijn leven bij uw hart vergaan:
mag 'k in uw oogen 't laatste licht zien staan.

Zeg niets!

Zeg niets, doch zie in mijn oogen.
Zeg niets, zeg niets: het ruwe woord
het zalig zingen in mij stoort,
't en kan slechts zeggen pogen.

Zeg niets, doch zie of 'k spiegel weer
uw blanke, klare diepe oogen
en sla uw wimperen niet neer.

Zeg niets! Ik weet het als gij gaat
nemen wij elkanders wezen mee
als hemelglans gaat altijd met de zee,
voor altijd hebben wij elkanders licht gelaat.

Neen!

Neen zegt ge
 en de witte meeuwen
 schreeuwen
 vliegende langs mijn venster heen
 neen, neen!

Neen! Zoo viertal zwarte
 teekens
 duiden niet wat er aan
 brekens
 in haar zwarte lijntjes
 staat
 wat droom met hen
 te-niete
 gaat.

Dagen, maanden,
 heb 'k gewacht
 enkel maar
 aan u gedacht.

Enkel maar, van 't
 vogelfluiten
 tot de zonne opklom
 buiten
 liefs en moois voor
 u bedacht
 in den langen
 zwarten nacht

Dagen waren mijn gedachten
 niet bij 't daagedoen
 te wachte:
 wiekten klepprend
 om u heen
 om uw ziele,
 om uw leên.

'Neen!' nu is dat al voorbij!
donker trekken zwarte wolken,
opgejaagde blaren
kolken
buiten langs
mijn venster heen!
en de meeuwen
schreeuwen
'neen'!

Wat ook mart

Waar het blinkend water zingt
tusschen schittergroene velden,
waar de witte meeuw deinzwingt
en de schepen, lijfgehelde,

drijven neffens 't groen van paân.
Waar de blanke wolken jagen,
waar de biezen pluimen dragen
en gekopte wilgen staan.

Waar het altijd honig geurt
en naar zilte zachte luchten,
leeuwrik en de bij, die peurt,
't winnen van de vloedgeruchten, -

ligt uw huisje, zacht verscholen
als viooltje in het bosch,
biezen hebben het verholen
wingerd verft het groen en ros.

Leeuwrikszang en biezen ruischen
en de zonne glanst zoo mild,
en wil mij mijn wegbaan kuischen.
En mijn hart wordt zoo verstill

nu ik naar de plek mag komen
waar g'uw zachte leden nijgt,
waar uw oogen gaan, de vromen,
waar gij ademt! waar gij tijgt!

Laat ik in mijn hart bewaren
dit zoo goddelijk gezicht,
laat dat jaren droomverklaren,
laat het zijn mijn hart 'n licht.

Winterstormen zullen gieren
om uw huis en door mijn hart,
zalig zal ik in mij vieren
dit schoon feeste, wat nog mart.

Carolien

Mijn schoone boord en jas geef aan,
mijn bruin Zondagsche pak,
'k wil met het lief spanseeren gaan
en draaien op den hak.

En Mieke gaat met Tijmen mee,
ik ga met Carolien;
kijken zij schamper naar ons twee,
doen wij of we niets zien.

Was Karel eerst de rechte man,
toen Teunis en Broer Piet;
geen meisje dat zoo zoenen kan,
geen kwinkelt zoo 'n lied.

En krijgt zij van Pastoor geen kruis,
van Dominé geen lof,
't vrijt niets onzoeter bij haar thuis
of buiten op den hof.

Zij is zooals de weiden zijn
en als de groene boomen:
haar stormend hartje kent geen pijn
en teert niet graag op droomen.

Zij geurt als 't koren en het veld,
is blank zooals de halmen;
voor vader boert zij dubbel geld
al zingende en galmend.

Mijn schoone boord en das geef aan
en 't bruin Zondagsche pak,
'k wil met het lief spanseeren gaan
en draaien op den hak.

De Moeder

Zou je oude moeder brommen?
zou ze aan het deurtje kommen?
zou ze om het deurtje kijken
of de hemelstrookjes wijken
en het spreitje niet meer ligt
om het peluw net en dicht?

Zou ze om het deurtje hooren?
laat ons foppen hare ooren,
laat ons stil als muisjes zijn,
en geen kaarsje en geen schijn!
Donker! donker! laat het wezen,
ik kan toch je oogen lezen.

Ik kan toch je hartje vinden.
Laat ons oude todden winden
om de voeten, dat de vloer
niet en kraakt 'n luid rumoer.
Laat woordjes niet en verder gaan
dan de zachte witte waân.

Moeders lijken zooveel ouder,
hare oude moeder zou d'r
zijn gestaan als zij zou doen
met 'n tang! en met 'n schoen!
Maar ze kan gerust gaan slapen,
jij slaapt ook al! hoor ze gapen!

Heeft je moeder opgespeeld?

Heeft je moeder opgespeeld?
 heeft ze met de tang geslagen?
 mag je geen nekvlokjes dragen?
 't halsje niet naar Evaas beeld.

Knipte zij het lokje af?
 lei ze om het rose halsje
 met 'n boozen grijns en 'als je!'
 't zijden doekje strak en straf.

Och laat oude moeder gieren,
 morgen is het zonnedag,
 morgen gaan wij Zondag vieren.

In het koren zal ik plooiën
 't zijden doekje naar omlaag
 en je lokjes als 'n kraag
 zal ik om je nekje gooien.

In het koren zal ik kussen
 al de traantjes uit je oogen,
 zal het wangetje wel drogen
 bij het in mijn armen sussen.

Laat de oude moeder gieren,
 morgen is het zonnedag,
 morgen gaan wij Zondag vieren.

En de leeuwrik om zijn eitjes
 zal wel zingen voor ons twee,
 korenbloem en zonnezee
 zal dan blinken voor ons beidjes.

En 'n krekel en 'n sprinkhaan
 en 'n worm of roode mier
 klikken mensch noch kind 'n zier
 wat wij doen, of wat wij gaan.

Laat de oude moeder gieren,
morgen is het zonnedaag,
morgen gaan wij Zondag vieren.

En begint ze Maandag weer,
dan mijn lief 'n handtal dagen
heb je het maar te verdragen
dan is het weer onze keer.

Dan gaan wij weer langs de paadjes
waar 'n Moer noch mensch ons ziet,
in de halmen in het riet
in de nauwe stammenstraatjes.

Laat de oude moeder gieren,
morgen is het zonnedaag,
morgen gaan wij Zondag vieren.

Trouw met de maan

‘Moeder, mag ik je dochter vrijen,
 'k mag ze toch zoo gaarne lijen:
 'k ben Baron von Bieberstein,
 autoos heb 'k en fijnen wijn.

Gouden daalders en dukaten;
 ik praat als meesters-advokaten,
 ik ben 'n nette jonge vent
 die de fijne wereld kent’.

‘Jij!’ hoor jij bij de meneeren,
 laat je eerst maar eens wat scheren,
 lap je schoenen en je broek,
 franje schoort uit iedren hoek.

't Zal Baronnetschap blijken
 waar jij zit als heer te prijken;
 Vlooienburg of Nes misschien
 'n kasteel van 's weeks 'n stuiver of tien.

Fijne lui! Automobielen!
 zeker waar de wandjes krielen
 in de plaats van gouden plakken,
 waterwijn zal je wel smakken.

Moet ik jou mijn dochter geven
 en waar wou je dan van leven?
 Nee hoor! 't vrouwtje krijg jij niet
 'k zou 't besterven van verdriet.’

‘Moeder 'k wou je dochter vrijen,
 'k mag ze toch zoo gaarne lijen,
 'k ben 'n jonge Dichtersman
 die fijne liedjes zingen kan’.

‘Kan jij zingen?! Kan jij dichten?!’
Te arm om 't hemmetje te lichten!
nee hoor! trouw jij met de maan,
die kan van den wind bestaan.

Eruit!

Den buidel op! den stok ter hand!
 'k stap als 'n vent
 die wegen kent
 den weg op! en het land!

Het kind dat jankt op moeders schoot
 de ren rent rond
 en op den grond
 staat 'n bierpot en korst brood.

Vooruit! vooruit de wereld in!
 jemieer maar morgen!
 vandaag is 't wandeling, vooruit!
 schelden de schuldenaren je uit,
 de zonne kent geen zorgen.

De kalvren springen in de wei,
 de lamm'ren en de schapen,
 en waar je rondkijkt, als 'n spreij,
 kun je de bloemen rapen.

Heb ik mijn huisheer niet betaald
 mijn bakker niet gerekend
 dan word ik van mijn bed gehaald
 krijg 'n exploot beteekend.

Toch lach ik om de zonne zoo
 en om die malle kippen,
 - die rijkaards met hun huis vol stroo -
 in 't veerenpralend hippen.

'k Heb nog 'n enkel lappen hemd,
 'n ledig ledikant,
 maar 'k ben in zomer niet verwend
 en slaap aan wegenkant.

En jaagt de regen in mijn hals
en druipt mijn kielkje uit,
dan denk ik: 't droogt wel,
wacht maar, als
het zonnetje komt uit!

Vooruit! Vooruit de wereld in!
jeremieer maar morgen,
vandaag is 't wandeling, vooruit!
schelden de schuldenaren je uit,
de zonne kent geen zorgen.

Waar de blanke golfjes spelen

Waar de blanke golfjes spelen
van de glinsterende vliet,
windekelken, blank, struweelen
om de piepers in het riet.

Waar de wolkjes hemelhooge
staan, op 't blanke uitgeprint,
donzen vlokjes, aangevlogen
door het suizen van den wind.

Waar de spaan des sterke roeiers
rythmisch op en neder gaat
leliën en waterbloeiërs
op de deining dansen laat.

Waar de zomer met zijn koren
en de wilde winter woont:
rijk van 't gouden zonnegloren
als geen Noorderstorm er troont.

Daar tusschen de blanke velden
ligt uw huisje als 'n hof,
roode pannen zich vèr melden,
grijze luiken staren dof.

Leeuwrik woont bij u en koekoek
en 'n snelle hazewind,
en 'n waggelende rokbroek
't blonde vochtigneuzen kind.

Rozen zijn er ook en sterren
en des nachts de lieve maan:
menschenoogen blijven verre,
doet gij 't blanke hempje aan.

Maan en sterren mogen lezen
wat ik ook zoo gaarne zag,
mogen om uw wezen wezen,
blank en stralend als de dag.

Rankheid als de duive zelve
Blankheid van de rose jasmijn,
vormen als 'n sprookjeselve
slank en teer en reeënfijn.

Heerlijk zullen zij zich roemen
die dit schoonste zullen schouwen
glans en geur en verf van bloemen
beeldenschoonheid, fijn gehouwen.

Ik die wandel onder menschen
zal het wonder nimmer zien,
al mijn hopen, al mijn wenschen,
gaan als ijle droomen, vliên.

Mei

't Was Mei en ik heb in de zon gewandeld
in de zon
in de zon
gewandeld.

Een wandelstok
een strooien hoed
een beetje zon
in het gemoed
Een zonzang in de oogen.

En lippen die maar samen gaan
die 't eigen wijsje niet verstaan
die stamelen en preven
die stotteren en beven.

Daar was een vloed van bloemenmooi
van zonnegoud en groenen tooi,
wiekjes die joolden en zongen
en trantelden en sprongen.

't Werd mij dien morregen zoo licht
zoo zonnig werd mijn oud gezicht,
mijn hart werd zeer bewogen.

Dan is een zwarte dagenvloed
als kraaienzwerm uit houtgeboet
zijn donker nest ontvlogen.

Ik kon mijn harte weer verstaan,
ik kon weer in de zonne gaan;
of het de zonne zelve was
zoo blonk mijn harte, klaar als glas.

Een zwarte roek kwam voor het licht
die sloot de wereld even dicht
en zwart was om mij en bang donker.

Achter haar duistering verborgen
daar straalde Mei, de gouden morgen
met jubelend geflonker.

En toen heb ik het weer bestaan
met 'n donker hoofd in 't licht te gaan,
de zon en bloemen riepen mij,
zij straalden! straalden! al voor mij
en boden mij haar zoenen
duizenderlei fatsoenen.

Ik liet mij zoenen als een kind
dat de moeder na lang tijds hervindt
en in haar kus gaat smoren.

Ik heb mijn zorgen weggedaan,
ben als 'n lied, zoo licht, gegaan
in glans en zang verloren.

Ik heb in de zon gewandeld
gewandeld
gewandeld
gewandeld.

'n Meisje dat zich vergiste

Meisje Meisje
 waarom
 bloos je,
 bloos je,
 als rozeroode
 roosje
 dat in witte vaas
 te pralen
 staat;
 roode wang
 op 't wit
 gelaat.

En de zwarte
 glinstergitjes
 in de mellekblanke
 witjes
 worden donker
 worden licht,
 naar de donkre
 wimper
 zwicht.

En je mond,
 erachter zitten
 roomblank blond
 de witte pitten
 als in raatjes
 van meloen,
 weet niet
 wat ze nu
 moet doen.
 Moet ze lieflijk
 moet ze stroef
 zijn? -

aarzelt zoekend
naar een
lijn.

Maar de rood-
fluweelen bogen
zijn dan plots
vaneen gevlogen
als ik wenschte
goeden dag,
en 'n zonneblijje
lach
is dan door je
oog gezond
als ik stille
bij je
stond.

'k Heb toen vele
leuke praatjes
je verteld,
mee in de gaatjes
van je oog
en ziel gezien;
rare meid,
een oude man
die niet zoen-
-en vrijen
kan.

Niet langs
achterbuurtsche
paadjes
en de stille avond-
straatjes
met je handje
in zijn hand

gaan zal,
naar je jeugd'gen
trant.

Niet van sterren
je zal
spreken
wijl zijn sterren
allen
weken:
maar van maagpijn!
rheumatiek!
en die dondersche
fabriek!

Meisje, zoek een
jonger ventje
die zacht
kust je
en verwendet je,
ik, ik ben een oude man
die alleen nog
klagen kan.

Geef je blosje
hart en ziel,
o mijn schoone
roode roosje
dat nu welig
bloeien gaat,
'n jongen, frisschen
finken maat!

Toen 't Zondag was

Toen 't Zondag was!
toen 't Zondag was!
toen hebben wij tweeën
gereeën.

De hemel was zoo perelblauw,
de zonne blonk als gouden dauw
en 't groen lag rond in zon te bloeien
met vlammen en flitsen en gloeien.

De fietsen dronken van het licht
die glansden van het stuur tot spicht
en wat ze dronken, suizebolden
en schokkerden en rolden!

De boer had 'n schoon kieltje aan,
de vrouw kwam in het deurtje staan
en bij de deel stond half in slaap
het paard, bij 'n smoezel schaap.

De bonte koetjes lagen neer
als vraten ze nooit grasjes meer
en keken droomend naar de zon
die hen zoo gouden overspon.

De roeier had zijn petje scheef
boven 'n pruim, en 't water bleef
als zeeblauw om het bootje staan
toen 't verder wilde gaan.

De roeispaan deed een fikschen slag!
en beurt om beurte goedendag
groette het hoog omschovend riet,
boog weer, bruinhoofdig, over vliet

Daar was iets in je oogen, toen,
dat meer nog dan de gouden noen
mijn hart deed juichen en ontstelde:
het veel toezei en veel vertelde.

Daar zong een vogeltje omhoog,
een kwikstaartje sprong aan en vloog
al huplend voor de fietsen uit
als danste het voor 'n bruid.

Dien dag, veel Zondagen daarna
sla ik nu bij mijzelfen ga:
'k zie je 'n schoone bloem, naast mij,
kleurig in zonneliverei.

Toen 't Zondag was
toen 't Zondag was
toen hebben gereeën
wij tweeën.

Van trouw

In de schaduw van de kerk
waar de hooge popels ruischen
waar de lage breede linden
en de rozelaren suizen.

Waar het water hemelspieglend
tusschen groene straten gaat
en de meeuw, 'n zilver sloopje
zich, laveerend dob'ren laat.

Waar de oude heilgenbeelden
staren of zij droomend staan
en zoo, op bemoste paden
schuiveldroomend zullen gaan:

Al de oogen naar den einder
al de armen naar omlaag;
tegen groenbemoste stoepen
welft als trap een dorenhaag.

Daar heb ik u op dien middag
meisje, liefje, zitten wachten,
anders was er niets dan gij
in mijn zingende gedachten.

Anders was er niets dan gij:
rozen, zon en zingend water
zag ik niet om u, om u!
zag ik mijn droom pas, later.

En de wijzer kroop zoo langzaam
en de zon die klom zoo hoog:
wat ik schrikte, als 'n muschje
tjilpend langs mij henenvloog.

Ik zat te peinzen op uw komen
gelijk op zon bleekzieke vrouw,
droef dat ge nog niet woudt komen
blij dat ge nog komen zou.

En ik dee u roode rozen
op uw grooten zwarten hoed,
onder muurbloem-bruine jurk
't bruine laarsje aan den voet.

En uw tanden zag ik blinken
en uw oogen stralen, blij!
en gij hieft uw ranke armen
naar mij, om te kussen mij.

En ik kuste uwe lippen
en uw oogen en uw mond,
'n tikje blootheid van 't halsje
en de bleeke slaapjes, rond.

Maar de meeuw die bleef maar deinen
op de zilvren waterstrook,
de hooge zon ging zachter schijnen
en de tuin in schaduw dook.

Toen hebben de stille beelden
als menschen, wijs, mij aangekeken
en getroost mij met hun blikken
tot de laatste schijnsels weken,

en zij als twee donkre muren
op hun voeten bleven staan:
dan ben 'k bukkend en gebogen
naar buurtje Cato, gegaan.

Wijsje

Je moeder wil niet slapen gaan:
de nachtegaal is reeds aan 't slaan
en zilvren sterren bloeien.

Ik zie haar op en neder gaan
ik zie haar voor de tafel staan
zie de roode lamp nog gloeien.

Waarom dooft zij nog niet het licht
en doet de donkre luiken dicht
en doet den grendel gillen.

Pas op, mijn lief, het zwaar gewicht
dat houdt het achterdeurtje dicht
't kon wel eens piepen willen.

Laat kaars en kandelaar maar staan
en doe je zwarte jurkje aan
en je oude zachte slofjes:

en als ze je nóg hooren gaan
pas op dan voor 'n schijn der maan
en houd je adem dofjes.

Als je langs deel en koeienrij
- het kot en vaarzenhok voorbij -
hebt 't deurtje in den wingerd,

tik dan heel even zachtkens mij,
ik sta er, liefje, wachtend bij,
zorg dat 't gewicht niet slingert.

Belloo gromt niet, zal niet aanslaan
geef hem 'n kluif, doe 'm verstaan
het strotje te bedwingen.

Je moeder zal wel slapen gaan,
ons zijn de sterren, hemel en maan
en 't heerlijk vogelzingen.

't Bepereld gras, 't fluweelig mos,
het blinkend pad en 't weemlend bosch
om 't brons van korenaren.

't Gestrakte jurkje woelt wat los
het blanke vleeschje geurt, is ros
als rèze rozeblaren.

Aanlicht de lichte morgen weer,
lig je droomend op je bedje neer
met handjes saamgevouwen.

Je moeder, 'n Engel van den Heer,
- liggend op vleugelen en veer -
een Heilge denkt te schouwen.

Het Eeuwig Liefdefeest

Zoals de eeuwge aether de eeuwge ruimte kust
 en draagt de warme aarde in zijn zachte armen:
 zooals de eeuwge zee naar eeuwge landen gutst,
 en aan haar eeuwig stort zijn zingend liefd-alarmen.

Zoals in 't voorjaar, licht, het liefdezingend beestje
 om 't vrouwtje hipt en breidt zijn glanzge veeren uit
 en kust het hartje; het zingend liefdefeestje
 geeft vogels eeuwig, altijd 'n bruigom altijd 'n bruid.

Zoo draag ik in mijn hoofd 'n volk bont van geleden,
 mannen, vrouwen, hoogrijzig, stralend van sterke daad,
 mannen, vrouwen, klein en zwak, laf stil van zeden,
 kunstenaars en wijzen met lichtend hoog gelaat.

Gij draagt hen, als de ruimte draagt de aarde
 zooals 'n spinne één is met haar draden en ze draagt,
 tot bloeien naar het licht in uwer lenden gaarde
 en plengt ze met uw bloed, mijn ranke schoone maagd.

Later als stille palmen spelen op windevaart
 en dansen naar het licht en wuiven naar beneê
 waar onze oude asch als 'n hoopje wordt bewaard
 gaat over wereld juichend, uit u en mij ons twee

'n leger kerels, 'n leger helden, sterke vrouwen
 die hoogtrottsch treden, doch teeder 't stralend oog:

om hen lichtfeesten de vruchtbegloeide gouwen
schoonheid rijst marmerblank om hen omhoog.
Zij zijn de kinderen van u en mij; de armen, de deemoedigen
de veelgevloekten: o lief, wat schoone geest
nu tusschen u en mij, mijn blanke ree, mijn goedige,
bij ons van man en vrouw 't eeuwge liefdefeest.

Ik kus u en de sterren die verschieten zijn gouden gaven, die de nacht
met zachte hand om uw bruidsbed strooit, doet lichten,
er staan aan hemel veel, 'n gouden krijgerswacht,
zij staren duizend! duizend! als duizend komende gezichten.

Ik kus u, in den weerschijn van uw oogen
zie ik mijn beeld: ik zie mijzelf in u veel malen weer:
achter uw donkre wimpers vloeit in gouden zonnetogen
een eeuwig blauwend stralend liefdemeer.